

[Buhl.]

har sat i Værk, er reduceret noget i de senere Aar, men jeg vilde dog ikke tro, at man fra nogen Side, heller ikke fra Venstres, vil tage Nedgangen i Antallet af husvilde, naar man endnu har et meget betydeligt Antal tilbage, som Udtryk for, at nu er Boligforholdene normale her i København.

Hvad det kommer an paa, naar man skal vurdere Forholdene i Relation til det Lovforslag, her er Tale om, er, hvilken Udvikling der kan ventes i Byggevirksomheden i den kommende Tid. Lovforslaget gaar ud paa at støtte de Nybygninger, der nu kommer frem; man maa derfor se paa de Tal, som man har Lejlighed til at vurdere med Hensyn til det fremtidige Byggeri, og i saa Henseende er Forholdet det, at 1. August i Aar var der i Storkøbenhavn, København, Frederiksberg og Gentofte, anmeldt til Udførelse ca. 3 800 Lejligheder eller saadant noget som Halvdelen af det Antal, der var anmeldt paa samme Tidspunkt i Fjor. Men man maa lægge Mærke til, at af disse Lejligheder var de to Trediedele allerede anmeldt for et Aar siden, og der henstod i August Maaned kun ca. 1 000 anmeldte Lejligheder, som var fremkommet i Aaret 1932. I den Redegørelse, hvori det københavnske statistiske Kontor fremsætter disse Tal, ledsages de med en Udtalelse, der gaar ud paa følgende: Saafremt der ikke snart indtræder en Bedring i den økonomiske Situation, eller der gennem en ny Lovgivning eller Udvidelse af den nuværende Form for offentlig Støtte til Byggeri ydes dette Hjælp, maa det forventes, at den kommende Tids Byggevirksomhed i Hovedstaden vil blive meget betydeligt indskrænket, og at der derigennem vil opstaa en meget ubehagelig Boligvanskelighed.

Nu er det jo saadan i en By som København, og det samme gælder i Provinsen, at Bybefolkningen vokser, fordi man ikke paa Landet kan optage den Forøgelse af Befolkningen, som finder Sted. København havde i 1932 et Indvandringsoverskud paa 9 300, og heraf kom fra Øernes og Jyllands Landdistrikter 3 900 eller 42 pCt. af det Indvandringsoverskud, der forelaa, og tager vi Byerne som Helhed, altsaa baade København og Provinsbyerne, da foreligger der et Tal for 1930, som viser, at der fra Landet har været et Indvandringsoverskud til Byerne paa ca. 10 000. Man skulde derfor synes, at ogsaa de Kredse, som i særlig Grad repræsenterer Landbefolkningen, maatte være i høj Grad interesserede i dette Spørgsmaal, saaledes som det foreligger her.

Det forekommer mig, at Lovforslaget

er af stor Interesse for hele vort Kredit-system. Det almindelige er jo, at man laaner til en een Gang fastsat Rente for et langt Aaremaal, indtil 60 Aar, og derefter fra den Dag, da man har solgt sine Obligationer, er bundet til den Rentefod, lige saa længe Laanet løber. Det er klart, at et saadant System i urolige, i vanskelige Tider — og der er desværre ingen Grund til at tro, at Tiderne ikke ogsaa fremefter vil være skiftende op og ned — mangler en Tilpasningsevne, navnlig i Tider, da man kan regne med Muligheden af en nedad-gaaende Rente. Der vilde derfor være al Anledning til i det hele at overveje og prøve, om ikke det her foreslaaede System burde indgaa som et almindeligt supplerende Led i det bestaaende Kreditforeningssystem. Kreditforeningerne burde have taget dette Spørgsmaal op, idet det dog er saadan, at Kreditforeningerne er til for Laanemarkedets Skyld og ikke omvendt, og naar der paa Laanemarkedet er et Behov af den Art, som her er Tale om, vilde det naturligste være, at det var Kreditforeningerne, der tog sig af det, hvilket der ogsaa i Lovforslaget er aabnet en Mulighed for. Der findes nemlig betydelige Pengemidler, som er interesserede netop i en saadan Anbringelsesform, Penge, som kan gaa ind i produktiv Virksomhed, men som ikke kan eller vil binde sig paa meget langt Aaremaal. Der vil utvivlsomt ogsaa i mange Kredse, f. Eks. i Sparekassekredse og lignende, være en betydelig Interesse for et saadant Obligationmateriale, der ikke i den Grad vil være underkastet Svingninger, som langfristede Obligationer nødvendigvis maa være det. Der er utvivlsomt ogsaa en Interesse fra Laantagernes Side, fra Industriens Side, ligesom der er en Interesse fra Udlaansside, og det, som det foreliggende Lovforslag paa en, forekommer det mig, heldig Maade tilstræber, er at bringe disse Interesser sammen.

Selv om jeg nu maa indrømme, at der fra det Tidspunkt, da Lovforslaget første Gang blev forelagt, er sket en Bedring i Kurserne, vil der utvivlsomt være en betydelig Interesse for at kunne stifte Førsteprioritetslaan til en Kurs omkring Pari. Det vil lette Prioriteringen i det hele taget, om der kan fremskaffes et saa stort Beløb i Førsteprioritet, som der her bliver Mulighed for, og det tager den Risiko væk, der vil være ved at laane Penge for en meget lang Aarrække til en høj Rentefod.

Det er blevet sagt, at en Ordning som den foreslaaede vil opfordre til Spekulation i Rentefoden. Mig forekommer det, at det modsatte er Tilfældet, idet jeg synes, man